

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Publishing
Co., 1256 Queen St. W., Toronto, - LE. 6-2186
Printed by Litara Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other
Countries: \$5.00.

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 26 (285) Vol. VII.

Authorized by second class mail Post Office Department Ottawa

Saturday, July 15, 1961

EICHMANNŮV SOUD

PRIPOMÍNKA NEBO VAROVÁNÍ?

Dr. V. Fanderlík

Je tomu dnes patnáct let, co jsme skončili v Norimberce soudní řízení proti hlavním válečným zločincům (major War Criminals).

Tak jako dnes v Eichmannově procesu, zahájení byla slavnostní a oči celého světa byly upřeny na Norimberk. Reportéři se překonávali ve svých úvodnicích a pamatují se dobře, jak jsme se před nimi schovávali po chodbách soudní budovy, protože nás nenechali najít, ani vyspat a každý z nich chtěl napsat do své reportáže ne to, co my jsme mu řekli, ale co se jemu hodilo. Za několik týdnů bylo auditorium prázdné a články se stěhovaly na třetí, nebo poslední stránky, a za měsíc na to zmizely docela. Svět měl jiné starosti a veřejnost jiné zájmy. A tak jenom Goering svou sebevraždu, spáchanou dramaticky několik minut před porovou, se dostal opět na první stránku.

Za patnáct let se téměř úplně zapomnělo. Vyšlo několik knih, které na koupily veřejné knihovny, ale málokdo četl, vyšlo několik jiných, psaných ne pro poučení, ale sensací a několikrát se objevily obrázky válečných zločinců na televizi.

Jerusalémský soud chce ukázat světu, že Jahve je žárlivý Bůh a že ani nezapomíná, ani neodpouští. Chce ukázat také své vlastní mládeži v Izraeli, mládeži, která se již narodila v "Zaslibené zemi", že ta jejich svoboda byla vykoupěna krví jejich rodičů a že je na nich, aby si ji užívali.

Jerusalémský soud však také připomíná, že právní věda používá rozhodnutí Norimberského soudu jako precedens. A proto je Jerusalemský soud také velice důležitý pro světovou veřejnost.

Když jsme připravovali obžalobu pro Norimberský soud, právníci se nemohli dohodnout na základě které právní formy mají být obžalováni postaveni před Mezinárodní vojenský soud v Norimberce. Ještě dnes někteří tvrdí, že celý Norimberský soud byl justiční omyl, protože byla opomítnuta stěžejní právní zásada "nullum crimen sine lege" (není zločin bez zákona). Tvrdili, že nejprve musí být vyhlášen zákon, kde jsou jednotlivé zločiny uvedeny, pak spáchané trestní čin, který tento zákon předem prohlašuje za zločin a pro nějž určil příslušný soud. A pak teprve může být pachatel postaven před soud. Jelikož dosud nemáme mezinárodního trestního zákoníku, který by platil pro celý svět, jelikož pak Norimberský soud byl ustanoven teprve po válce, tedy po té co zločiny byly spáchány, usuzovali ti právníci, že nebylo ani právního důvodu, ani soudu, který by byl příslušný ony válečné zločiny stíhat. Svědomí každého člověka se však bouří při pomýšlení, že žárlivý milenec, který zabije svou nevěrnou milenkou má být pověšen, zatím co lidé, kteří systematicky vědeckým způsobem vraždili miliony nevinných lidí by měli uniknout spravedlnosti pro nějaké formality.

Bohudík zdravý rozum zvítězil nad logistikou právních teoretiků. Norimberské zločiny byly odsouzeny podle zásady "nezabiješ", která je obsažena v právním řádu každého státu. Je také v zákoníku Německé říše, jejíž občané byli obžalováni, i v v zákoníku Polském, neboť na polském území se většinou vraždění dělo, a konečně v zákoníku kteréhokoli státu, kde by li židé exterminováni.

Norimberský soud vytvořil precedens svým rozhodnutím, že není třeba nových zákoníků na staré zločiny, a že kterýkoliv soud je příslušný, řídí se zásadami obsaženými ve stávajících zákonících.

Jerusalémský soud užil stejné zásady equity a analogie ve svém rozhodnutí, že věcně i místně příslušný, i když "únos" Eichmannův byl překročením mezinárodní práva, protože i podle práva země pobytu (Argentina) nebo

Pokračování na str. 4

Ernest Hemingway mrtev

Napsala Jarmila Dvořáková, Ph. D.

Druhého července pronikla z Ketchumu v americkém státě Idaho zpráva, že tam v ranních hodinách podlehl smrti v neštěstí jeden z vedoucích představitelů nejen americké, ale i světové literatury naší doby — Ernest M. Hemingway — ve věku necelých 62 let. Okolnosti jeho smrti nebyly objasněny. Ernest Hemingway byl na lezení manželkou mrtev v domě, kam se před nedávnem odstěhoval z Kuby. Předpokládá se, že byl zabit výstřelem z lovecké ručnice, kterou snad čítil.

Ale některé detaily a srovnání vnućují domněnku, že smrt nebyla náhodná. Hemingway jako vyhlášený lovec jistě dovedl zacházeti se zbraní. Podědil tuto zálibu po otci, který — sám vášnivý lovec — dal chlapci první pušku, když mu bylo 10 let. A také Hemingwayův otec se zastřelil ve věku 57 let, poněvadž trpěl cukrovkou s vysokým krevním tlakem. Stejně mluví o vysokém krevním tlaku a počínající cukrovce dobrozdání z nemocnice, kterou Hemingway před nedávnem opustil.

Ať již náhodný — či úmyslný výstřel ukončil Hemingwayův život, tato násilná smrt stojí plně v souladu s jeho životem i dílem. Dobrodružný život, v němž spisovatel často úmyslně vydával v nebezpečí svůj život, byl v díle provázen častým námětem násilné smrti. Náhodný výstřel, jehož tajemství snad nebude nikdy rozřešeno, ukončil životní dráhu muže, který byl jedním z největších anglicky píšících spisovatelů a v jehož románech se pojil napínavý děj s vysokou literární hodnotou slohu.

Ernest Miller Hemingway byl druhým ze šesti dětí lékaře. Narodil se 21. července 1899 v předměstí Chicaga, zvaném Oak Park. Hemingwayův otec miloval hon a rybaření více než lékařskou praxi a snažil se utvářet nejstaršího syna dle svého obrazu — a vychovat jej jako pravého muže. To se mu podařilo více než dokonale. Chlapec, který dostal první rybářský prut ve věku 3 let a první loveckou pušku, když byl desetiletý, překonal otčiv sen. Účastnil se válek a revolucí, střílel zvěř v Africe. Lovil velké tyby hlubokých oceánů. Podobal se otci nejen zálibami, ale i vzhledem: jsa rozložitě postavy a klenuté hrudi, nosil i plnovous — jako jeho otec — což se stalo v posledních letech jeho života jedním z jeho osobních typických znaků.

Hemingway nikdy nechodil na univerzitu, učil se však na "univerzitě života" daleko více a intenzivněji než kterýkoliv jiný ze světových spisovatelů. Byl vždy tam, kde se umíralo, kde se násilí využívalo v přímé, přirozené formě — a účastnil se všeho více než jako svědek. Byl statečný a bezprostřední v činu a netrpěl žádnou z moderních psychologických těžkostí spisovatelů, kteří se často stávají pouhými svědky nejen životů druhých, ale i života vlastního. Zkušenosti, které popisoval ve svých knihách, nebyly z druhé ruky, ale jeho vlastní. Snažil se jim však dát obecnou platnost realistické zkušenosti okružku.

Tento dokonale muž činu byl však přímou dravým členářem, který trávil noci bez spánku pročítáním nesmírného množství potřeštěného papíru. Četl v nejrozumnějších oborech, spisy o Africe, býčích zápasech, rybaření, lovu atd. Naučil se sám španělsky, aby mohl číst Cervantova "Don Quijote" v originále. Španělsko, jeho kultura i národní povaha s prvky krutosti ho přitahovaly, byl okouzlen býčími zápasy.

Hemingway nešel na univerzitu a brzy po ukončení střední školy ve věku 18ti let — se přihlásil dobrovolně do služeb Červeného kříže za první světové války. Stal se řidičem záchrané stanice na italské frontě a byl raněn v akci, za což se mu dostalo italského vojenského vyznamenání. Toto zranění bylo prvním v řadě dalších zranění a nehod, které se mu během ži-

vota přihodily a pokryly jeho tělo četnými jizvami. V roce 1954 by dokonce pokládán za ztracená v složitém leteckém neštěstí v Africe, vynořil se však po několika dnech z afrického pralesa jako znovuzrozen. I zde, konec, který mu buď osud — či on sám sobě připravil, je v dokonalém souladu s jeho minulostí.

Po první světové válce se Hemingway vrátil domů, ale již záhy na to jej potkáváme v Paříži, kde se přičinil ve skupině "expatriates", jež se tam ve dvacátých letech shromáždila. Byla to slavná doba dozrávání pro mladou americkou literaturu, která v těch letech unikala z provinční uzavřenosti a dosahovala světovosti. Byla to i slavná doba Paříže, kde se po válce soustředily talenty všech evropských zemí, a kde se francouzské výtvarné umění a literatura blížily jednomu ze zlatých období své existence. V americké literární obci zářily hvězdy jako F. Scott Fitzgerald, G. Stein a básník E. Pound. Hemingway neměl za sebou žádnou literární práci

a počal psát stejně přímo a vášnivě, jako dělal všechno v životě. Byl ovlivněn slohem G. Steinové, hlavně jejím pronikáním k základnímu smyslu slova a opakováním slova pro zvýšení kouzelného činu. Přinášel své prvotiny v rukopise básníku Ezru Poundovi, který mu je vrátil s připomínkami. Navštěvoval knihkupectví Sylvie Beach v ulici Odeon, kde se setkal s James Joycem a André Gidem. Mezitím se nouzoval, žil z malých dávek smažených brambor — a psal. Psal o lidech, které viděl kolem sebe a snažil se zachytit živý kaleidoskop charakterů v románech, které vydal pod názvem "The Sun Also Rises" v roce 1926.

Je na místě se nyní zmínit o účinné volbě názvů, které Hemingway dával svým dílům. Užíval někdy citátů z básní jiných spisovatelů nebo z bible — jak je tomu v případě jeho prvního románu — či vymýšlel pádné názvy, které bylo těžko kdy zapomenouti pro ty, jež četli jeho knihy. Pokračování na str. 2

CO NOVÉHO VE SVĚTĚ

♦ Velká Británie dostavuje tři mateřské letadlové lodě, z nichž každá má výtlak přes 50.000 tun. Budou prý operovat na Dálném východě.

♦ Gagarinova raketa má být vystavena během všesvětového leteckého dne na letišti Tushino nedaleko Moskvy v srpnu. Západní pozorovatelé se domnívají, že zároveň se Kreml pochlubí některými novými vzdušnými zbraněmi.

♦ V Pekingu dli komunistické delegace z Japonska, Indonézie a Indie.

♦ Si-lan-čie se Rudá Čína členem Organizace Spoj. národů, musí se pro ni také najít 32 posic ve stálém sekretariátu této světové organizace. Počet úředníků se jdi počtem obyvatelstva. Rudá Čína se svými 650 miliony má nárok na víc posic, než mají Spojené státy, Velká Británie, Francie a Kanada — dohromady.

♦ Od chvíle, kdy byla potlačena vojenská vzpoura v Alžírě, nechal prezident de Gaulle uvěznit 214 vysokých francouzských důstojníků všech zbraní.

♦ Komunističtí vojáci v Laosu nedostali žold od konce ledna t. r. a také zásobování potravinami vážne. Kapitán Kong Le se nechal povýšit na brigádního generála.

♦ Rakusané neberou vážně návrh Chruščeva, aby se sídlo Spojených národů přestěhovalo do Vídně. V Rakousku je kritický nedostatek bytů a pro personál SN by se muselo postavit přes 800 nových hotelů.

♦ Podle vzoru Pekingu začala Albánie vytvářet vesnické "komuny", které byly Kremlm označeny za "ne-zdravé".

♦ Podle některých zpráv vyklidili sovětské námořníky ponorkovou základnu, kterou vybudovali na albánském pobřeží.

♦ V Jižním Kongu se dnes nachází přes 60.000 uprchlíků z Angoly, která je pod portugalskou správou.

♦ V Londýně zemřela ve věku 61 let bývalá jugoslávská královna Marie, vdova po králi Alexandrovi. Její syn Peir II. si stále činí nároky na jugoslávský trůn.

♦ Při procesu proti Eichmannovi padla minulý týden několikrát zmínka o jednom z nejbližších spolupracovníků kancléře Adenauera. Bonn zatím celou záležitost nekomentoval.

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

"Star Weekly" přinesl dne 1. července zvláštní novo-kanadskou přílohu. Pěkný článek byl věnován mladému krajanovi S. Mikitovi ze St. Catharines, který hraje profesionální hokej za Chicago Black Hawks.

BERLÍN, NĚMECKO, EVROPA

Hanuš Hejny

Nikita Chruščev usoudil, že přišel znovu čas vyzkoušet odolnost západního společenství, a jako zkušební kámen si znovu zvolil status Berlína. V posledních dnech mu západní spojenci znovu dali najevo, že jsou ochotni odolávat až do krajnosti. Kdykoli ovšem Sovětský svaz vyvolá krizi kolem Berlína či Německa, má Západ příležitost dotknout se nejcitlivějšího komunistického nervu: otázky národního sebeurčení a svobody. To minulý týden znovu učinil prezident Kennedy a z Washingtonu i z Londýna došly zprávy, že západní spojenci hodlají otázku znovu vznést, dojde-li k jednání se Sovětským svazem.

Většina pozorovatelů je přesvědčena, že příští měsíc a snad celá druhá polovina letošního roku bude ve znamení krize, kterou, jak řekl prezident Kennedy, Sověty uměle vyvolá. Jiné jméno pro tuto krizi je válka nervů. Vyhraní se v ní postojí obou stran a ukáže se, oč každá z obou stran skutečně usiluje, které z protichůdných požadavků jsou naprosto nesmiřitelné a o kterých by bylo možno jednat. Co pak se stane, je zatím otázkou. Prezident Kennedy prohlásil: "V Německu a v Berlíně je dnes mír. Bude-li porušen, přímou odpovědnost za to ponese Sovětský svaz".

Téměř ve stejnou chvíli, kdy prezident Kennedy formuloval na tiskové konferenci stanovisko Spojených států, mluvil Nikita Chruščev v Moskvě o postoji Sovětského svazu. Opakoval, že nechce nic než mírovou smlouvu s východním Německem. — Řekl, že po podepsání smlouvy by Berlín nebyl izolován žádnou novou sovětskou blokádou, a že spojovací linie mezi Berlínem a západním Německem by byly zaručené volné. Pokud ovšem by jich chtěli používat příslušníci západních států, museli by si nejdříve vyžádat povolení východního německé vlády, řekl Chruščev v Moskvě, a východoněmecký režim v Pankově bezodkladně uveřejnil v Úředním listě usnesení, které znamená pokus o omezení volného pohybu mezi Berlínem a Západem. Vyžaduje totiž registraci letadel u východoněmeckých orgánů, které by vydávaly povolení pro každý let. V usnesení se praví, zda by povolení dostala například i letadla, která odvázejí na svobodu uprchlíky z východu. V Berlíně přistává a z Berlína startuje na Západ průměrně sto letadel denně.

Chruščov a Ulbricht mluví o mírových smlouvách, legálních zárukách, úředních povoleních atd. Ještě než promluví, prezident Kennedy měl připravenou odpověď. "Nejde tu jen o technickou otázku legálních práv," prohlásil. "Jde tu o mír a bezpečnost obyvatel západního Berlína. Jde tu přímo o závazky a povinnosti, které mají Spojené státy, Velká Británie a Francie. Jde tu o mír a bezpečnost západního světa."

Jde o ně proto, jak Kennedy připomenul na tiskové konferenci, že postupným cílem, jehož chtějí komunisté v nynější kampani dosáhnout, není mír, nýbrž smluvní uznání, že rozdělení Německa je trvalé; dalším cílem je pak rozšíření komunistické moci. Na to západní spojenci nemohou přistoupit, protože tam, kde jsou u moci komunisté, vládne nesvoboda a připravuje se další výpad proti svobodě. Britský ministerský předseda Harold Macmillan to minulý týden v londýnském parlamentě vyjádřil těmi to slovy: "Západ je odhodlán bránit svobodu berlínských obyvatel a nemůže jednat o návrzích, které jsou s tím v rozporu." Macmillan dodal, že pokud by Sověty uznaly tuto zásadu a přestaly vydávat hrozby, jejichž účelem je "vydít" ze Západu, aby se zřekl svých práv a závazků, budou spojenci ochotni se Sovětským svazem vyjednávat. — Prezident Kennedy se vyjádřil v též smyslu: "Budeme vědecky ochotni jednat o návrzích, jak upevnit ochranu práv obyvatel Berlína na svobodnou volbu", a dodal, že "jednání bude účelné, jestliže Sověty přijmou pro Berlín — a nejen pro Berlín, pro celou Evropu — princip sebeurčení, který hlásají pro jiné části světa."

Jak Macmillan tak Kennedy se ve svých projevech zmínili o návrzích, které v této věci předložili západní spojenci v minulosti, naposledy na ženevské konferenci západních ministrů v roce 1959. Tento poslední plán má název "Západní mírový plán na trvalé urovnání v Evropě" a obsahuje tyto body: — 1. Sjednocení Berlína

Pokračování na str. 2

O NAŠEM SOUSEDU

Prezident Kennedy žádal kongres o změnu daňového zákona v tom směru, aby zisky poboček amerických podniků postavených v Evropě nebo jinde v zámorí, byly postiženy daní, i když nebudou skutečně vyplaceny do USA. Až dosud takové zisky, dividendy, byly zdaňovány teprve, když byly vyplaceny do USA. V námitkách průmyslu, který takto mohl konkurovat cizím evropským podnikům využívajícím nižšího zdanění a levnější pracovní síly v Evropě, byla zveřejněna tato data, celkem z 19 amerických podniků, majících pobočky v zámorí, — (První číslice je rok 1957 druhá rok 1960):

Investice a vydání v dolarech do zámorí 27,9 mil. - 65,2 mil.

Příjem převedený do Spojených států: 602,2 mil. - 711,7 mil.

Celkem čistý zisk přijatý v USA: 574,3 mil. - 646,5 mil.

Průmysl tím dokazuje, že neunika zdanění, že pouze využívá výhodných podmínek v Evropě nebo jinde, aby mohl konkurovat cizím zámorským podnikům, a že i tak daňové úřady si přijdou na své.

Ernest Hemingway mrtev

Dokončení se str. 1

"The Sun Also Rises" byla časová novela o životě Američanů v Paříži a dobyla si zvolna úspěchu teprve po několika letech vyjití. Již zde — jako později — buduje Hemingway své příběhy na vlastních zážitcích z různých prostředí, v nichž žil a působil. Jeho příběhy mají za ústřední postavu Američana, v němž možno vidět nejpřímou autora samotného. Teprve jeho poslední kniha má za hrdinu muže, který není rodem Američan.

Je možno říci, že autor žil své romány, aby se vyhledával nezvyklé situace, aby mohl o nich psát. Jeho život a dílo se přímo podmiňují. Neplatí k těm, kteří si představují svět v tichu uzavřené pracovny — či kteří jej poznávají z organizovaných cestovních kanceláří.

Hemingway se vrátil do Spojených Států z Paříže a usadil se na Floridě. V roce 1929 vydal druhý román "Farewell to Arms", který se stal nárazem úspěšným po celém světě. Spisovatel tu využil svých zážitků z první války na italské frontě. Zatím co obecnost dodatečně objevovala Hemingwayův první román a počalo si všimát jeho povídek, cestoval spisovatel do Španělska, zajímal se vášnivě o španělský národní sport — býčí zápasy. Zkoušel své štěstí v aréně a sbíral látku pro další knihu. Sám o sobě později prohlásil, že viděl na 1.500 býků umíral v rozpáleném písku círků. — Výsledkem tohoto zájmu byla kniha o toreadorech a býčích zápasech, která se jmenovala "Death in the Afternoon", vyšla v roce 1932 a nesmírně zpopularisovala tento krutý sport po světě. Býčí zápasy se staly turistickou atrakcí všech návštěvníků Španělska až do dneška.

O rok později, v 1933, vydal Hemingway román "Winner Take Nothing". Ale v té době již vedla Hemingwaye lovecká vášně do Afriky — a autor objevil i tuto panenskou zemi dravé zvěře pro světové čtenářstvo — i světovou literaturu. Hemingway se do Afriky vracel později po celý život — a za ním sem táhly nejen hordy lovců a hollywoodských režisérů, ale i řada spisovatelů, kteří zde hledali — a často nacházeli — osvobození z agonie unavené civilizace. Výsledkem Hemingwayovy první výpravy do Afriky byla skvělá sbírka větších povídek "The Green Hills of Africa", která byla vydána v roce 1935, obsahující dva slavné příběhy "Snows of Kilimanjaro" a "The Short and Happy Life of Francis Macomber". Po Hemingwayovi "bílý lovec" se stal obecnou postavou populární literatury i filmu.

Roku 1937 vydal autor román "To Have and Have Not", popisující život v krajině Keys na Floridě. Některé z kritiků vyzvedovaly v této knize levicové tendence a snažili se dokončit spojití Hemingwayovo jméno s politikou komunistické strany. — Ale Hemingway byl vždy předtím — i po tom spíše spisovatelem citovým, zajímal se o člověka a dění především po stránce lidské a vyjadřoval se vždy svobodně tak, jak v dané situaci cítil. Jeho knihy vyslovují sociální a politické názory tam, kde je toho třeba k nesení základního děje.

Kritikové si ještě tupili svá pera nad problémem, byl-li či nebyl-li Hemingway na straně komunistických tendencí, když spisovatel odešel do Španělska v roce 1936, kde vypukla krvavá občanská válka. Hemingway se účastnil války jako korespondent a postavil se plně na stranu loyalistů. Jako vždy, uložil své zkušenosti v rozměrném románě, který více než jiná z jeho knih založil jeho světovou slávu a zbucoval světové veřejné mínění. Kniha se jmenuje "For Whom the Bells Toll" a byla přeložena do všech světových vedoucích jazyků. Hemingway odhalil pádně před světovou veřejností zhoubnou úlohu komunistických emisarů ve španělském konfliktu. Tím se ovšem stal na trvalou nepřítelňákem pro komunisty, kteří ho označili za typický projev buržoazní dekadence, i když jeho oblíbení čtenářů trvala. Román, přeložený do češtiny pod názvem "Komu zvoní hrana" se stal klasickým dílem o španělské občanské válce, daleko převyšujícím vše, co bylo kdy o hrdinném zápase španělského lidu napsáno.

Za druhé světové války Hemingway nezůstal stranou. Odešel do Evropy jako válečný korespondent a účastnil se mimo jiných akcí i osvobození Paříže. — Byl dokonce z prvních, kteří vstoupili do města. I za tuto činnost

byl později vyznamenán bronzovou hvězdou.

Výsledkem druhého válečného tažení Hemingwayova — i poválečné nálady a bezmoci ze světové situace, byl román "Across the River and Into the Trees", vydaný roku 1950, který popisuje život a smrt bývalého amerického účastníka války v Benátkách. Kritika měla však vážné výhrady k tomuto dílu a označila je za slabé ve srovnání s předcházejícími Hemingwayovými romány.

Hemingway se již počátkem druhé války odstěhoval na Kubu, kde se usadil u moře blízko hlavního města Havany a kde žil na svém pozemku až do nedávna, kdy ho zůstane situace mezi Kubou a Spojenými Státy vypudila pryč. Byl šťasten na Kubě, miloval moře i její prostý lid a doufal, že se tam ještě vrátí. Z tohoto prostředí čerpá i poslední vydaná Hemingwayova kniha, která se navenek jeví jako drobný rybářský příběh, plný odborných výrazů. Kniha vyšla v roce 1952 pod jménem "The Old Man and The Sea" — "Stařec a moře". Tato mistrovská povídka neobyčejně klasické krásy dobyla Hemingwayovi konečně formálního uznání, které až dosud zůstalo za jeho čtenářskou popularitou a kritickým oceněním. V roce 1953 byl odměněn nejvyšší americkou cenou za literaturu Pulitzer Prize a v roce 1954 mu byla udělena Nobelova cena za literaturu. Stal se tak šestým americkým spisovatelem, poctěným touto vysokou hodností.

Mimo zmíněných románů vydal Hemingway několik sbírek povídek, které se proslavily hlavně svým pojednáním rozhovorů v genu, tak oblíbeném v americké literatuře.

Jeho hlavní náměty byly zpracovány ve filmech, které mu vynesly mnoho peněz a umožnily mu, aby sledoval linii svých zájmů.

Ve spisovatelově literární pozůstalosti se nachází právě ukončené paměti z dvacátých let v Paříži, které Hemingway připravoval pro tisk, vyskytuje se legenda o velké románové skladbě, již autor dokončil a uschoval pro posmrtnou publikaci. Snad se objeví i některé povídky a fragmenty větších celků.

O Hemingwayově významu pro světovou literaturu bylo mnoho napsáno a dnes, kdy tento bohatýrský život i velké dílo jsou uzavřeny, bude jistě napsáno i více. Moje jsou pouze slova čtenáře, který četl a miloval Hemingwaye, první v češtině, pak v němčině — a konečně objevoval jeho dílo v plné hodnotě a kráse v angličtině. — V cizích zemích byl pro mne Hemingway typický americký spisovatelem, kterému rozsáhlá pevnina nebyla dosti pro jeho zvědavého ducha a který se z ní přeléval do celého světa. — Protože kamkoliv šel, byl především Američanem, jeho životní i literární vidění stojí pro mne — a jistě pro miliony čtenářů celého světa — jako výraz typického amerikanismu v krásné a vzrušující formě, jaká je v souhlase s tradicí, jež již plně neexistuje. Hemingway byl jedním z velkých tvůrců této tradice. Teprve čtení jeho knih v angličtině umožní, aby chom plně pochopili jeho význam pro literaturu v době mnohohlavného psychologizovaného rozjímání, na něž se často redukuje světový román.

Skladba jeho románů spojuje převážně dobrodružný děj s neobyčejně romantickými a cituplnými milostnými příběhy v kombinaci chlapčeských svěží a příkré rozporné, ale básnicky čisté a beze stopy "kyče". Jeho význam pro vysokou literaturu spočívá hlavně ve slohu. Rychlý děj je nesen střídmým výrazem, který se vrací v lidském povědomí k základnímu a konečnému významu slova a vyjádření je v prosté řeči plnou psychologickou a básnickou dimensí. Mistrovským dokladem toho je Hemingwayovo poslední dílo, kde se prostý duch kubánského rybáře odráží v myšlenkách i přímé řeči, přetváří jeho samotného a mluví o skutečnosti mocnější než realita sama.

Závěrem jen vzpomenu této poslední knihy, příběhu rybáře, který jednoho dne uloví rybu větší než kdykoliv před tím v životě. Ryba jej zavleče daleko na volné moře, ale konečně je starcem přemožena — a on se vrací do malého přístavu. A nyní je jeho velký životní úlovek napaden žraloky, před kterými se nemůže ubránit. Než se křiž jeho člunu dotkne písečiny u přístavu, zbývá z jeho vel-

ZEMĚ ZA ŽELEZNOU OPONOU

Státní podsekretář Spojených států Chester Bowles přijal členy hlavního výboru Shromáždění evropských porobených národů (ACEN) dne 27. června ve Washingtoně, D.C. Slyšení trvalo 40 minut a účastnili se ho Vaclovas, Litva, Vasil Germenji, Albanie, Jiří Dimitrov, Bulharsko, Petr Zenkl, ČSR, Ilmar Raamot, Estonsko, Ferencz Nagy, Maďarsko, Vilis Madsens, Lotyšsko, Stefan Korbonski, Polsko, Constantin Visoianu, Rumunsko a gen. sekretář ACEN-u Brutus Coste. Při této příležitosti předložili mluvčí Shromáždění evropských porobených národů svoje názory na otázku obnovy svobody a nezávislosti porobených národů za železnou oponou.

Minulý týden navštívil naši redakci redaktor listu "Citizen's News" p. George Bonavia, který pracuje pro federální ministerstvo občanství a imigrace ve Windsoru. Vyprávěl nám zajímavé věci o své práci a zvláště o rozhlasovém programu pro všechny etnické skupiny "International Remdevous" na CBC. Půlhodinové pásmo hudby, diskusí a zpráv o činnosti etnických skupin v Ontariu je slyšitelné: v Torontě na CBL, dial 740, každý čtvrtek v 7 hod. večer, ve Windsoru na CBE, dial 1550, každou sobotu ve 2 hod. odpoled. Pan Bonavia pochází z Malty a napsal několik hodnotných knih o Kanadě (jedna z nich "Workers in Canada" byla vydána maltskou vládou). — Za obětavou práci mezi svými krajinami v Kanadě byl v roce 1958 imenován rytířem řádu sv. Jana Jerusalemského. Přeje mu do další práce mnoho zdaru

OTEVŘENÝ DOPIS

Vatikánský oficiální list Observatore Romano přinesl minulý týden obsah dopisu, který adresoval papež Jan XXIII. vězněnému pražskému arcibiskupovi Josefu Beranovi. V dopise se praví, že arcibiskupovo dlouholeté věznění pražským komunistickým režimem je "gestem hanebné nespravedlnosti". Dr. Josef Beran je komunisty vězněn na neznámém místě a proto ani tento dopis nemohl být odeslán přímo adresátovi. Otevřený dopis znovu před celým civilisovaným světem dokumentoval krutost komunistických režimů. Dr. Beranovi je 71 let a nedávno slavil 50. výročí vysvěcení na kněze.

kého úlovku jen kostra, nesoucí hlavu na jedné a ocas na druhé straně. Zbývá jen doklad o velikosti zápasu o krásu životního úlovku, ale žraloci zničili všechno, co bylo skutečné a užitečné ve velkém činu.

I naše životy byly příliš často zkomořeny na ožrané kosti, které nám zůstaly jako jediný důkaz celého úsilí naší existence. A přece — jako Hemingwayův stařec — máme žít s tímto lidským údělem. Pro nás, roztroušené po světě, stal se tento Hemingwayův román symbolem našeho lidského osudu, přesahující čas i hraniční země, daleko významnějším než pro ty, kteří jej chápali pouze jako zápas člověka s přírodními živly.

Tato kniha byla právem rozeznána celým světem jako jeden z největších alegorických obrazů lidského života, jehož nadčasovost i krásu možno — jak to vyjádřil historik umění B. Berenson — přirovnat pouze k Homérově. A tam, na Olympu velkých duchů se usídlí dnes i typické "he-man" — americký spisovatel Ernest Hemingway.

Situace v latinské Americe

Karel Holan

Zpráva, kterou Adlai Stevenson podal minulý týden po své několikaleté cestě po jižní Americe, říká ve stručnosti toto: mezinárodní komunismus zesílil svůj nápor na Latinskou Ameriku, a okolnosti a podmínky, které umožňují komunistické pronikání do této oblasti, se nezlepšily, naopak spíše zhoršily. Srovnáváje dnešní situaci s poměry, které tam sledoval před patnácti měsíci, Stevenson dodal, že mezi obyvatelstvem Latinské Ameriky roste nespokojenost a volání po sociální spravedlnosti. Masy venkovského obyvatelstva žijí v nesnesitelných hmotných poměrech, všeobecná hospodářská situace se zhoršuje a sociální napětí roste do rozsahu nebezpečného výbuchu.

Tímto zjištěním však Stevensonova zpráva nekončí. Stevenson nejel do jižní Ameriky jen proto, aby zjišťoval hospodářskou a politickou situaci latinských zemí ale zároveň hledal a na vrhovat cesty a prostředky k tomu, jak pomoci. Jak známo, vláda prezidenta Kennedyho si položila dalekosáhlý úkol: pomoci hospodářsky zemím Latinské Ameriky a přispět k tomu, aby byla zvýšena životní úroveň širokých mas obyvatelstva v této části světa. President Kennedy nazval nový vztah mezi státy Latinské Ameriky a Spojenými státy "spojenectvím v pokroku." Spojené státy jsou ochotny poskytnout hospodářskou pomoc zemím jižní Ameriky ne proto, aby ti, kdo mají dost, měli ještě více, ale aby ti, kdo trpí nedostatkem, byli nasytzeni. Toto není role Spojeným státům cizí ani nová. Tradici americké revoluce je rušit staré zkorumpované systémy a nahrazovat je novým zdravějším řádem, v němž jedině má spravedlivý podíl na národním bohatství a užívá ho ve svobodě a nezávislosti. Spojené státy přicházejí do jižní Ameriky s novou iniciativou a novými podněty ne proto, aby nové síly, jež dnes hýbou touto částí světa, pollačovaly. President Kennedy několikrát zdůraznil, že Amerika se neobává revolučních vln, naopak vítá je, protože mohou zlepšit sociální a politické podmínky národů i jednotlivců. To, čemu Spojené státy chtějí předejít a zabránit, je zrada revolučních ideálů, tak jak se to stalo na Kubě, kde po pádu jedné diktatury byla nastolena nová, poté co využíla a zneužívala úsilí kubánského lidu pro zlepšení sociálních a politických podmínek.

Vláda Spojených států nyní pečlivě váží výsledky Stevensonovy cesty a připravuje podrobné plány, o kterých se bude jednat za několik týdnů na celoamerické konferenci v Uruguayi. Zkušenosti, které Stevenson získal, zapůsobily silně na celou americkou veřejnost. Všeobecně se očekává, že kongres bude ochoten uvolnit prostředky, které vláda bude pro hospodářskou a sociální obrodu Latinské Ameriky žádat.

Marshallův plán zachránil hospodářsky a politicky Evropu, když se po válce ocitla na okraji propasti. Spojené státy neváhaly tenkrát nabídnout Evropě mnohamilionovou pomoc. Dik této pomoci prožívá dnes západní Evropa období nebyvalého hospodářského blahobytu a politiky je pohodlná proti všem snahám a spiknutím mezinárodního komunismu. Stejný cíl sledují dnes Spojené státy v jižní Americe, kam právě soustřeďuje jak moskevský tak pekinský komunismus největší nápor. Protože tamní komunistické strany jsou velmi slabé, pracují agenti mezinárodního komunismu přímo prostřednictvím svých diplomatických zastoupení. Tak v hlavním městě Mexika sedí desátá diplomatů, zatím co Mexiko má v Moskvě jen 6 svých lidí. Na sovětském vyslanectví v Buenos Aires je akreditováno 56 zaměstnanců, v urugujském Montevideu dokonce 72.

Čína pracuje ještě intenzivněji. Tak v roce 1959 Pekin zaplatil cestu 400 latinsko-americkým komunistům, aby se účastnili oslav desátého výročí Mao-tse-tungova režimu a aby se poté důkladně školili, jak se má uskutečňovat komunistický systém čínského rážení. Návštěvy z Číny do zemí Latinské Ameriky a obráceně překlánávají daleko styk, který udržuje s touto částí světa Moskva a její sateliti. Pekin rozšířil své rozhlasové vysílání ve španělském jazyce na 21 hodin a portugalském na 10 a půl hodin.

Hlavním předpokladem nástupu mezinárodního komunismu v Latinské Americe je ovšem Kuba. Její agenti

snadněji pronikají mezi latinské obyvatelstvo než agenti sovětské nebo pekinské. Ale Castrova Kuba je zároveň pro cíle mezinárodního komunismu velkou překážkou: její příklad často láká, ale ještě častěji varuje. Zrada, které se dopustil Castro na revoluci, již se postavil v čelo, je stále víc a víc chápána mezi národy Latinské Ameriky. Stevenson to vyjádřil takto: Zjistil jsem, že masy jihoamerického lidu mají velké sympatie pro původní cíle kubánské revoluce, to je pro sociální pokrok a politickou svobodu. Ale mají hluboký odpor ke komunismu, který cíle kubánské revoluce zradil.

BERLIN, NĚMECKO, EVROPA

Dokončení se str. 1

na základě svobodných voleb. 2. Ustavení smíšené komise - 25 členů ze západního Německa a 10 z východního Německa - která vypracuje návrh volebního zákona pro svobodné a tajné volby v celém Německu. 3. Lidové hlasování v celém Německu o tomto návrhu, nebo, jestliže se komise nedohodla na jednotném návrhu, lidová volba mezi návrhem členů ze západního Německa a členů z východního Německa. 4. Na základě přijatého zákona se budou do dvou a půl let konat všeobecné volby celoněmeckého národního shromáždění pod dohledem Spojených národů nebo číj velmocí. 5. Národní shromáždění vypracuje ústavu, podle které se vytvoří celoněmecká vláda. 6. Vláda sjedná mírovou smlouvu. Současně s tímto postupem mělo podle západního návrhu probíhat omezování a nakonec stažení okupačních vojenských jednotek z německého území, vypracování bezpečnostních záruk a dohod o vzájemné inspekci, a první krok k mezi národním odzbrojení.

Sovětský svaz návrh zamítl. Je logické, že tak učinil. Západním spojením šlo — jako jim jde i nyní — o zachování svobody a rozšíření svobody. Sovětskému svazu šlo — a jde mu i dnes — o zachování a rozšíření moci. Třeba totiž mít stále na paměti, že mluví-li Chruščev o Berlíně, myslí na Německo a jde mu o Evropu. Neshoda skončila v roce 1959 rozpadem ženevské konference zahraničních ministrů. Jak skončí nyní?

Západní představitelé doufají, že Chruščev nemá v úmyslu vystupňovat spor až k válce. Mohl to však učinit nechtěně, kdyby chybně odhadl, kam až může Západ zatlačovat bez rizika, že se mu postaví na odpor ozbrojenou silou. Západní představitelé se mu proto snaží dát co nejjasnější najevo, kudy tato hranice běží.

POSLEDNÍ STOPA?

Během procesu proti Eichmannovi předložil obhájce dr. Setvatius soudu přísednímu výpověď jistě paní E. Freiburgové z Bremen. Dotyčná je baltická Němka, která koncem druhé světové války žila v obci Pušikovo u Pannaně (na území dnešního Polska). Z prohlášení vychází najevo, že v této obci věznili nacisté 30 lidických dětí, které nebyly uznány za "vhodné k přeměnění". — "Viděla jsem tyto děti téměř každý den," uvedla paní Freiburgová, "byly oblečeny jako ostatní sirotci ústavu, ale jinak byly čisté a ukázněné. Vedoucí ústavu mi řekla, že jsou z Lidic a že jejich rodiče byli zastřeleni." Eichmannův obhájce dovozoval po předložení tohoto dokumentu, že jeho klient nemůže být činným zodpovědný za smrt zmíněných 30ti dětí. Paní Freiburgová totiž v závěru své výpovědi vyslovuje přesvědčení, že lidické děti byly na sklonku roku 1944 usmrceny v některém koncentračním táboře západně od Poznaně ne na rozkaz Eichmanna, ale proto, že místní nacističtí vedoucí ztratili hlavu, když se přiblížila fronta. Pro nás Čechy a Slováky jsou tyto kapitoly Eichmannova procesu smutným čtením. A napadá nás otázka: Je snad výpověď paní Freiburgové poslední tečkou tragické historie nevinných lidických dětí? Je to snad poslední stopa po zmíněných 30 dětech a po dalších, o kterých se od června 1942 nic neví?

Poslední díl "Krajem Železných hor" počneme uveřejňovat příštím číslem!

KULTURNÍ ZABĚRY

PRVNÍ ČÍSLO PERSPEKTIV

V těchto dnech vyšlo prvé číslo kulturního sborníku "Perspektivy", který bude vydáván nakladatelstvem "Universum Press" v New Yorku. — Dříve než pochválíme redaktora sborníku, poděkujeme také vydavateli Fr. Švehlovi. Až se jednou bude porizovat bilance trvalých hodnot exilu, nemělo by se zapomenout na něho a na nedlouhou řadu těch nepolepšitelných optimistů, kteří vydávají v zahraničí pěkné české a slovenské knížky, za finančních obětí, o nichž se ani nezdá těm snobům, kteří tvrdí, že jim čelba české nebo slovenské knížky již "činí potíže" a že "všechno, co v exilu vyšlo, vychází nebo vyjde, stejně za nic nestojí."

František Švehla vydal během jediného roku Hostovského román "Půlnoční pacient," pronikavou studii Ferdinanda Peroutky ("Demokratický manifest"), "Kouř z lithaky" Pavla Javora, výbornou sbírku esejů Petra Dena ("Počítadlo") a první díl politických vzpomínek Ladislava Feierabenda "Ve vládách druhé republiky." František Švehla vydává měsíčník "Zápisník", tiskne "Tribunu" a bůhví kolik dalších periodik, vše ve vzorné úpravě, již se vyznačuje každé list počištěného papíru, který vyjde z jeho tiskárny a nakladatelství "Universum Press", New York. Již dnes nu'no konstatovat, že je to dobrá služba nejen exilu, ale dobrému jménu československého živilu v zahraničí. Kdo má alespoň přibližnou představu o tom, kolik osobních a finančních obětí vyžaduje vydání jediného svazku psaného v české nebo slovenské řeči, dovede tuto práci ocenit.

Stejná vděčnost patří také Ladislavu Radimskému, (Petru Denovi), redaktorovi kulturního sborníku "Perspektivy". Prvé číslo redigoval se vzácným taktem, porozuměním a s jasným záměrem, vysloveným v úvodním "slově na cestu": dívat se kolem

sebe mladě, samostatně a pokrokově. "Být národním," připomíná F. X. Šaldou — "znamená vzít dobrovolně na sebe břemeno pravdy a její utrpení". Vycházejí z přesvědčení, že "exil není jen zklamání, bolest a sentimentalita, ale také sláva, výzva a výboj," L. Radimský vybral pro prvé číslo "Perspektiv" takové verše, eseje literární kritiky i drobné poznámky a citáty, z nichž jasně vyplývá, že "Perspektivy" se chtějí dívat kolem sebe skutečně "mladě, samostatně a pokrokově," že chtějí i ve svých příštích číslech dokázat, že exil je také jedinečnou příležitostí a výzvou. Tímto závěrem vyznívají především oba hlavní eseje, Silovského "Ethos rozhovoru" a Starkové "Filosofie exilu," — "Rozjímání o divadelnosti" Petra Dena i nesmírně poučný referát o novinkách americké literatury, z pera Jiřího Kárneta.

Hledat společného jmenovatele tématiky i formálně rozříštěnou exilovou básnickou tvorbu, nebývá snadným úkolem. A přece se to redaktorovi prvního čísla "Perspektiv" podařilo a čtenář nalezne ve verších Gertrudy Goepfertové, Pavla Javora, Ivana Jelínka a Františka Listopaďa nejednu zácnou myšlenku a obraz vsutku básnický a nový. Básnická část "Perspektiv" je uvedena náležitým hlasem "neumlčeného básníka" Jana Zahradnicka ze sbírky "Korouhve".

Nad stránkami prvního čísla exilového sborníku "Perspektiv" si říkáme, že první krok se podařil. Budou-li následovat další, záleží spíše na čtenáři (t. j. čtenáři platícím!), než na redaktorovi nebo vydavateli. — Uvážíme-li, že i exily početně menší než exil československý, mají hodnotné a pravidelné kulturní sborníky, mělo by prvé číslo "Perspektiv" vyburcovat ve všech čtenářích zdravou ctižádost sborník nejen udržet, ale i rozšířit. — or.

O KRITICE

M. Rašín

"Proč se ze žpalného spisovatele nemůže stát dobrý kritik, jako lze z praobyčejného vina udělat znamenitý ocel?"

(Henry de Montherlant.)

Kritika. Slovo hrozí jednoduché, skoro ve všech řečech stejné, přibuzné a stejnoznačné. Také se zdá, že se dnes téměř u všech národů stejné zneužívá.

Kritika může být umění a může z ní povstát umělecké dílo.

Kritika může být řemeslo a pak z ní povstává živobylí.

Kritika může být revolver, dyka, jed — a pak rozsévá zločiny, neřesti, smrt, neštěstí a zoufalství.

Hroznou zodpovědnost na sebe bere každý kritik. Nemám na mysli jen kritiku uměleckého nýbrž každého, kdo se osmělí nebo samozvané vystoupí, aby přstem ukázal na to či ono lidské dílo nebo tu či onu osobu v její činnosti. Tím větší odpovědnost pro toho, kdo si troufá přstem ukazovat a soudit dílo božské.

Pochválí bezcennou hudbu a zničí vkus celé generace. Zhaní básně, jež měla své prameny v samé duši autora a okradl svět o umělce, zabil v básníkově vřtu v člověka.

Posuzovat umění, které plyne v souladu s citěním lidských srdcí své doby, které má odezvu v duších čtenářů, posluchačů, diváků — tot' je věru nevýnosné řemeslo! To se neplatí, poněvadž není poptávky po míněních a názorech, které odpovídají všeobecnému mínění a návratům i vkusu. Kdo bude dnes platit kritiku, který bude po zásluze oceňovat nádherná slova Shakespearova, esprit Molièrov, hloubku myšlení Balzacova, otřesný neklid tvorby Dostojevského? Stejně nelze dnes živořit jako umělec-ký kritik tomu, kdo by si troufal říci: Dvacáté století se svými atomickými pumami, se spoutníky a explory a na dálku říditelnými smrticemi zbraněmi, s indiskrecí všude přítomných elektronických mikrofonů atd. atd. — je stoletím, v němž lidstvo volá, křičí, pláče po romantismu, po dojeli, po životě srdce, po hlubinách duše. . . Ne, toto přiznání po kritikovi dnes nikdo nežádá. Od té doby, co Picasové v malířství, Schoenbergové a Honeggerové v hudbě a jim kongenialní tvůrci v sochařství, zmírající stejnou rakovinou moderního mozku daďa-

lé a "konstruktivisté" v poezii objevil, že umění je výnosné řemeslo, předkládá-li se těm hloupým a bezcitným, kdož utrácí miliony za to, aby mohli do světa hlásat, že jsou majiteli něčeho, co se líbí právě jen těm, kteří tomu rozumějí — od té doby vymírají kritické umělci a nastupují kritické agenty.

A tady se narodila kritika prostitutka. Z ní vychází kritik snob, kritik řemeslník, kritik vrah pravého umění, kritik-hrobař lidského citu.

Nevěříte? Proč tedy v západních civilizacích zaznamenává tolik úspěchů všechno divošíské umění, jež je uměním srdce a ne mozku? Uměním, jež ke svému vzniku nepotřebovalo jako kritiku porodní bábu a ke svému utrvání v slávě nepotřeboje být poplatno kritikovu peru.

(Z chystané knihy "Úhlem na oblohu")

PESTRÝ TÝDEN

Kdo má některé ročníky (nebo větší počet čísel) Pestrého Týdne, vydávaného firmou Neubert, Praha, z let 1925 až 1938 a byl by ochoten je prodat nebo zapůjčit, necht' laskavě oznámí svou adresu do administrace t. listu pod znač. "Pestrý Týden".

SVETOZNÁME AUTO BMW 700

- 50 mil na 1 galon
- 85 mil rychlost
- 65 mil průměrná rychlost

Spolehlivý, úsporný, čtyřsedadlový vůz

Poslední modely právě došly
SEDAN \$ 1735 - COUPE \$ 1935

TEŽ OJETÉ VOZY NA SKLADĚ

25 RONCESVALLES AVE, TORONTO
Z. A. MARTINEK

DALŠÍ ZE SERIE POSELSTVÍ O SLUŽBÁCH PROVINČNÍ VLÁDY, které jsou důležité pro nově přichozí

V půdě vzniká všečen život!

Hon. W. A. Goodfellow, Minister

LÁSKA K PŮDĚ a ke všemu, co tento pojem znamená je nezlomným poutem všech světoobčanů, bez ohledu na rasu, barvu pleti nebo náboženství. Od prvopočátku světa závisel člověk na úrodnosti půdy. Uvědomujeme si, že člověk by bez života, který vzniká v půdě, nemohl vůbec existovat. Naše města, osady a vesnice by postupně zanikla a všečen život by odumřel.

Chraňme proto své dědictví tím, že půdy užíváme rozumně. Jenom tak ji budeme moci předat v dobrém stavu dalším generacím. Starejme se o ochranu a potravu pro půdu, na které hospodaříme. Užitek z ní pak budou mít mnozí. V Ontariu existuje sice celá řada dobrovolných organizací, které se starají o účinnou konservaci přírodních zdrojů. Jejich činnost má blahodárné účinky, avšak je ještě mnoho věcí, které se dají zlepšit.

Ontarijské ministerstvo zemědělství provádí bez přestání všechna opatření, která mají za úkol chránit půdu a vody naší provincie. Na všechno však nestačí. Žádný program se nedá uskutečnit bez účinné spolupráce veřejnosti — těch, kteří půdu vzdělávají i těch, kteří ve městech a na venkově jsou závislí na zemědělci, pokud se týče denní potravy.

ONTARIO

Chraňte-li půdu, myslíte především na budoucnost!

Máte-li zájem o další informace, pište nebo navštivte

THE ONTARIO DEPARTMENT OF AGRICULTURE

EAST BLOCK, FOURTH FLOOR, PARLIAMENT BUILDINGS, TORONTO

TRIBUNA

Milý pane redaktore,

nedávno jsem četl v Čechoslováku, že v Lichtensteinsku zemřela arcikněžna Anunciata, poslední abatyše hradčanská, k jejímž výsadám patřilo korunovat spolu s arcibiskupem českou královnu a že tak po jejím odchodu zbývá jako osoba "držící úřad českého státu" již jen vdova po posledním českém králi; vyrozuměl jsem, že se tím myslí vdova po rakousko-uherském císaři Karlovi a napsal jsem p. red. Jostenovi, že buď nechte, co tiskne, anebo že se už docela zbláznil.

Teď se mu omlouvám, protože i ve Vašem listě v článku Karla Schwarzenberga o Potomstvu Jiráskova hrdiny Lva Jaroslava z Rožmitálu se lze dočíst, že z jeho krve skrze několikéré sňatky pocházela též matka posledního krále českého. Začal jsem chodit do gymnasia ještě za Rakouska, ale ani tehdy nás profesori dějepisu nesnažili přesvědčit, že rakousko-uherský císař byl českým králem, i když měl toto jméno ve svém titulu a tak jsem vyrostl v přesvědčení, že českými králi byli oni panovníci, kteří se jimi stali podle svobodně přijaté ústavy. Ne-li již od dřívějšího data, tedy rozhodně od Obnovení zřízení zemského z r. 1627 jakýkoliv nárok Habsburgů na titul českého krále zanikl, ledaže bychom násili a jednostranně akty namířené vesměs proti samostatnosti českého státu považovali za pramen práva.

Není snad zapotřebí, aby se v exilovém tisku tato uzavřená kapitola českých dějin revidovala v rozporu s pravdou a povědomím českého národa. Pan Josten mně odpověděl, že ona informace pocházela od pana Karla Schwarzenberga, že nebyla šťastně

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

JEDNOTA ČS. PROTESTANTŮ V TORONTĚ

Dne 1. července odbočka Toronto uspořádala hluboce významnou oslavu k památce mučednické smrti Mistra Jana Husa.

Slavnostní Bohoslužby byly započaty písní "Stvoř srdce čisté Bože mi," kterou zpívalo celé shromáždění a po modlitbě kazatele Josefa Nováka, br. předseda Václav Menšík přivítal všechny přítomné, hlavně pak drahého nám hosta, dr. Alici G. Masarykovou. Bratr Vl. Špringl zazpíval od Ant. Dvořáka "Hospodin jest můj pastýř", načež byla přečtena jednatelekou odbočky tři poselství a to od br. Miloše Řepky, presidenta Jednoty Čs. Protestantů v USA a v Kanadě, pak od nejstarší dcery presidenta TGM dr. A. Masarykové a nejmladší dcery pres. TGM pi Olgy Masarykové-Revilliodové a její dvoje telegramy jejichž obsah zní: 1. Myslím na Vás v duchu a v lásce při příležitosti Vaší vzpomínky; 2. Vzkaz všem Vám při příležitosti Vašich bohoslužeb zní takto: Nepřijel jsem zrušit zákonů ale naplnit, řekl Ježíš.

Bratr Karel Jeřábek, předseda ČS-NS v Torontě promluvil krátce o vzácné spolupráci všech demokratických i náboženských spolků v Torontě. Následovalo čtení pisma Svátého ze žalmu 27., které nám přečetl bratr Jaromír Petříček. Načež sestra místopředsedkyně Ruth Petříčková uvedla svými slovy hlavního řečníka,

stylisována a že můj dopis byl urážlivý; jinak nic neopravil. Domnívá se redakční rada Vašeho časopisu také, že běží jen o nešťastnou stylisaci? Váš — J. VALENTA, Montreal

česko-batrského evangelického faráře Bohuslava Šlégra z New Yorku. — Hluboce duchovně procitěný proslov bratra Šlégra nám poukázal na křišťálově čistou pravdu Boží, kterou hlásal Mistr Jan Hus i na to, že to nebyl nešťastný člověk, jak si mnozí myslí, kteří neznají život Jana Husa, ale že to byl život z ruky Boží. Nádherný přednes, který nás uchopil u srdce, zavazuje nás opět k upřímným díkům Bohu za to, že dal našemu národu takového pravého následovníka Ježíše Krista.

Písní "Však já půjdu beze strachu," kterou zazpívali br. B. Račinský a Vl. Špringl, modlitbou br. Šlégra a poděkováním všem přítomným za účast sestrou Ruth Petříčkovou, byla vzpomínková oslava ukončena.

E. Kubešová.

RADOSTNÁ UDÁLOST

Dovídáme se, že manželům Lněničkovým z Maple, Ont. se narodila dceruška, které bylo dáno jméno Marie. Antonín Lněnička je známým krajan-ským malířem a byl jedním ze tří našich umělců, kteří vystavovali své obrazy během června v Mezinárodním ústavu v Torontě. K novému přírůstku v rodině manželů Lněničkových srdečně blahopřejeme.

KDE SE DOBRĚ NAJÍM?

U VLASÁKŮ

NOVĚ OTEVŘENÁ RESTAURACE

NA STARÉ ADRESE

444 QUEEN ST. WEST, TORONTO

ČESKÁ KUCHYNĚ

35 LET VE SLUŽBĚ ZÁKAZNÍKŮM

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

Henry Moos - veřejný notář

296 Queen St. West, Toronto, Ont., Canada - Tel. EM. 2-3226

Odborně vyřídí cestu kamkoliv ve světě, visa, pasy, migraci, návštěvy do Kanady, překlady a pojištění.

Zastupujeme veškeré letecké linky a lodní společnosti, jakož i Orbis, Ibusz a Intourist. - Zařizujeme zasilání bezcelních balíčků do Československa.

EICHMANNŮV SOUD

Dokončení ze str. 1

země spáchaného zločinu (Německo, či Polsko), spáchaný čin byl trestný stejným způsobem. Právnické teoretické budou ještě léta psát o tomto problému, ale světová veřejnost se zřejmě nezabývala příliš touto otázkou a sotva se o ní vůbec psalo. A to ovšem neprávem.

Tento problém je důležitý. Dokud jde o sprosté zločiny, jako vražda, snadno řekneme, že na tom nezáleží, kde bude pachatel souzen. I zde je však rozdíl, bude-li vrah souzen ve Švýcarsku, kde není trest smrti, nebo v Anglii, kde je. On je přece rozdíl mezi životem a smrtí, i když jde o zločince.

Daleko důležitější je však toto rozhodnutí jako precedens jde-li o činy politické, pro které i extradike je vyloučena. Bude-li svědomí světa trpět, aby osoba obviněná z politických deliktů byla unesena a pak souzena ve své vlasti, pak se stává tak zvaná zásada asyly politických běženců docela illusorní ochranou.

A proto opět před Norimberským soudem, jež za války, byla ustavena Komise pro potrestání válečných zločinců, a bylo usneseno, že pouze váleční zločinci budou vydáváni a ne političtí provinilci. Tyto válečné zločiny byly vesměs sprosté zločiny násilí, pobíjení zajatců, trosečnicků na moři, zabíjení rukojmí, popravky bez soudních řízení, nelidské zacházení s vězni a pod. Všechny tyto zločiny byly nazvány "zločiny proti lidstvu" (Crimes against humanity). Jerusalemský soud sledoval tedy pouze pře dešlou praxi, ale jeho rozhodnutí ne smí být interpretováno extensivně.

Eichmann se hájí, podle pravdy, že nebyl hlavou oné vražedné organizace a že nikoho vlastnoručně nezabil. Na věci však ničeho nezmění, kdo ze spoluviníků obětí vlastně zabil, jestliže všichni svoji činností přispívali k chltěnému výsledku (dolus directus) předem promyšlenému (dolus praemeditatus). Zajisté, že se nic na světě nestane a nezmění, bude-li Eichmann viset, či unikne-li oprátce tak, jako stovky jiných Eichmannů a Himmlerů. Vražda zůstane vraždou, i když někdo nebyl chycen. Není ovšem pochyby o tom, že Eichmann nebyl generálním ředitelem oné vražedné společnosti, jak se snaží obžaloba dokázat. Byl jen jedním řekněme "chefem oddělení", které zapadlo do celkové organizace. Dnes ovšem z propagací důvodů z něho dělají víc. Ostatně, každý rybář tvrdí, že chytil solokapra.

Eichmann se ovšem také hájí tvrzením, že pouze plnil rozkazy svých nadřízených, a tudíž neměl zločinného úmyslu (dolus directus).

Tímto problémem se také zabýval Norimberský soud a Komise pro potrestání válečných zločinců. Již v přípravné komisi jsme hledali odůvodnění pro zásadu, že t. zv. "imperatum" či "superior order" neomlouvá. Jinak by se poslední voják vymloval na rozkaz svého důstojníka, ten na vyššího atd. a posledním by byl sám Hitler. A ten, jako suverén státu nemohl být vůbec stíhán. Contraverse vzniklá o tento problém byla jednou z příčin, proč Sir Cecil Hurst odmítl předsednictví komise.

Dalo nám mnoho práce zjistit, že ve všech trestních zákonnících světa je uvedena zásada, že pachatel je odpovědný za svůj čin a jenom bezprostřední násilí ho může zbavit odpovědnosti. Tedy situace, kde neměl svobodné vůle. Náš československý zákonník mluví o "důvodech vylučujících trestnost", podobně problém řeší francouzský zákonník a německý trestní zákonník, dokonce i německý vojenský trestní zákonník přímo uvádí, že voják nesmí uposlechnout rozkazu, vi-li, že by se dopustil zločinu. Je ostatně jasné ze skutkové podstaty dosud prokázané, že se Eichmann o židovský problém sám zajímal a svoji funkci zastával více nežli dobrovolně. Byla řada Němců i Nacistů, kteří se vzdali svých funkcí, aby nebyli odpovědní za zločiny. Každý ví, že Hitler měl dosti anti-Semitů, kteří ochotně v takových případech zaskočili a Eichmann byl jeden z nich.

Nejzávažnější argument obhajoby je ovšem tvrzení Eichmannovo, že jeho činnost nezakládá zločinu, protože to byla činnost ve prospěch jeho vlasti a tudíž konal pouze svoji zásluhou vlasteneckou povinnost. A tu jsme u kořene věci. Moderní teorie právní, mezi nimi i známá Kelsenova teorie normativní, dnes oblíbená i v Ameri-

ce, a v Izraeli, tvrdí v zásadě, že zákon je norma, která byla řádně podle konstituce usnesena a vyhlášena. Tak na př. odhlasována parlamentem, po depsání hlavou státu a řádně publikována. Stejněho argumentu používají právníci jižních států Americké Unie, aby udrželi sto let starou zákonou zásadu o segregaci. Tato právní forma byla také usnesena podle ústavy oněch států a byla v soulase s ústavou Spojených států. Norimberské zákony o degradaci židů a pozdější zákony o jejich vysídlení (Aussiedlung) a pozdější "Extermination" byly také řádně podle ústavy vyhlášeny. A přece říkáme, že to byly zákony ne lidské, nemorální a nedemokratické, a odporovaly zásadám práva. Jakého práva? Normativní teorie na to nemá odpovědi.

Nacisté nebyli první, kdo hlásali zásadu "Salus patriae suprema lex esto". (Blaho vlasti budí nejvyšším zákonem). A zdá se, že Eichmann není poslední. Nacisté vak šli nejdále v zneužití této zásady, tak vznešené na první pohled.

Je nesporné, že společenské soužití potřebuje pravidel a jednotlivce se jim musí podřizovat. Čím je složitější organizace, tím více je omezena svoboda. Jsme příliš závislí jeden na druhém, abychom si mohli dovolit luxus neomezené svobody. To věděli filosofové osvícenských monarchů a stejně i politikové dnešního "dobročinného státu" (welfare state).

Věděl to také Hitler a jiní diktátoři t. zv. silných vlád od Mussoliniho přes moskevské vládcy až po Nassera, Castra ale i Ben Guriana.

Jerusalemský soud vrhá světlo na zrušné období dějin, kdy "blaho vlasti" bylo nejvyšším zákonem a o spravedlnosti jakýkoliv zločin. — Tehdy v Německu hrstka dobrodruhů zfanatisovala moderní prostředky propagandy široké masy, aby jejich hlasů zneužila k dosažení moci ve státě. Na oko se to dělo zcela demokratickou cestou. A tatáž klika, jakmile se dostala k moci, chráněna týmiž demokratickými zásadami které sama znásilnila, přechodnotila hodnoty demokracie, aby z občanů udělala otroky a hodila lůzu na pospas ty, které nemohla "zgleichschaltovat". A když ani to nepomohlo, protože i ta lůza byla příliš lidská, vyvraždila je administrativní cestou.

Historie lidstva není idyla. — Od nepaměti se vraždilo a pobíjelo ve jménu lesklých hesel a hlubokých pravd. Většinou však ty pogromy a pronásledování měla na svědomí lůza a nezodpovědné živly, rozvášněny dav a jiné "neosobní elementy". Za Hitlera však po prvé se propůjčila autorita státu a strany k systematickému a vědeckému vraždění.

Průměrný Němec za války nevěděl přesně co se děje se židy, ale byl konec konců spokojen, že židé zmizeli. Neschvaloval jejich vyhlazení a nikdy by byl pro to nehlasoval, ale byl celkem rád, že to někdo jiný udělal tak hladce a potichu. Ani ti Eichmannové a Himmlerové nebyli nějakí vášniví vrahové. Považovali vyvražďení židů prostě za "nutnou operaci", a prováděli ji s chladnou neúprosnou krutostí. Nejen tehdy říkali, že to bylo nutné pro blaho vlasti, ale i dnes se Eichmann hájí stejným argumentem.

A tento argument je právě nebezpečný. Je-li dovoleno zabíjet nepříteli za války, proč by nebylo dovoleno zabít nebo vyhladit element, který je vlasti stejně nepřátelský. To byly argumenty dr. Goebelse a byly stále opakovány v anti-Semitském "Sturmerovi". Většina má právo rozhodovat o osudech svých občanů, tou většinou je strana (Nacistická strana se svým Fuehrerem). Co on, či strana rozhodne je zákonem a ten zákon musí být splněn. Všechny tyto argumenty známe z řečí a článků v nacistických novinách.

Tu však stojíme před otázkou? Jak daleko může jít taková většina i když byla sebe demokratičtější uslavena?

Bohužel zde sáhává nejen moderní právní věda, ale i filosofie. — Nejen marxistický dialektický materialismus ale i pragmatismus nerozlišuje dostatečně rozdíly kvantitativní. Vyhodnocuje všechno v číslech, často statistických, a vidí jenom kvantitativní rozdíly. Ne vidí tudíž dosti přesně rozdíl mezi malým a větším omezením občanských svobod. Podle těchto filosofů je to totéž, rozdíl je jenom v rozsahu, ne obsahu.

Lidstvo však není pouze násobkem individuí, les není pouze skupinou stromů a naopak strom není pouze malý les, ani člověk malé lidstvo.

Lidstvo je svazek individuí, kteří se

SPORT

Překvapení ve Wimbledonu

Prvním překvapením letošního Wimbledonu bylo vyřazení Itala Pietrangeli Američanem Crawfordem. Piatrangeli byl loni pokládán za nejlepšího evropského tenistu. Další sensace se dostavila, když loňský vítěz Wimbledonu Australan Fraser prohrál ve čtyřech setech s Angličanem Wilsonem. Angličané jsou v letoš, sou- těži neobyčejně úspěšní: Sangster se dostal až do semifinále pánské dvouhry, kde prohrál s McKinley, USA, a v ženách Trueman je ve finále.

Rozšíření profesionální ligy?

Vedení Profesionální kanadské ligy v kopané uvažuje napřesrok o rozšíření této soutěže. U příležitosti zájezdu Toronto City na západ bylo jednání s představiteli klubů ve Vancouveru, Calgary a Edmontonu, kteří projevíli zájem zúčastnit se ligy. Tak by se stala Profesionální liga celokanadskou. Ovšem o celé věci bude ještě jednáno, hlavní překážkou jsou velké vzdálenosti, čímž by vzrostly cestovní výlohy. Ze vak i na západě Kanady vedle Vauncouveru je o kopanou stoupající zájem, potvrzuje návštěva 6,000 diváků v Calgary, kde Toronto jen těsně 2:1 vyhrálo. Toronto City prohrálo v dalším zápase 1:2 s Itálií. Neúspěch Mudieho a Gratrix byla pocitována v živelném zápase, který před 8,000 diváky vyhráli lepšíci se Italo-ové, i když nerozhodně by více odpovídalo průběhu hry.

Vítězství Dukly

Mezinárodní turnaj zahájil v druhé skupině v Montreale, kde čs. fotbalový mistr Dukla Praha porazil Rudou Hvězdu Bělehrad 4:2. V druhém zápase Concordia porazila Israel 4:0. Dvojzápasu přihlížela největší letošní návštěva v Montreale — 10,000 diváků. V dalším zápase Dukla hladce porazila Israel 7:1.

Středoevropský pohár v kopané

Také v druhém zápase Středoevropského poháru Stalingrad Praha prohrál s Bolognou 1:3. Nitra porazila FC Torino 5:1, RH Bratislava lehce zvítězila nad Lincem 8:2, Kladno porazilo ve Vídni Wiener Neustadt 5:0. V další nové soutěži t. zv. Rappanově poháru Hradec Králové remisoval s Dynamem Berlín 1:1, Ostrava hrála s Jenou 2:2. Středoevropský pohár se hraje letos za účasti klubů z ČSR, Itálie a Rakouska.

Ze světa

Hary, olympijský vítěz a světový rekordman v běhu na 100 m zanechá va pro zranění další závodní činnosti. Hary jako první atlet světa běžel 100 metrů za rovných 10 vteřin.

Polsko remisovalo ve Varšavě před 100,000 diváky s Jugoslavií 1:1 v zápase, vylučovacím pro mistrovství světa.

Marathonský závod v japonské Osace přinesl vítězství Habešanům. První byl Bikila, olympijský vítěz z Říma, druhý jeho krajan Beratu.

Argentinci hráli v Praze před 40 tisíci diváky s ČSR 3:3. Branky za ČSR: Mašek a Kvasniák, oba Sparta, a kladenský Kadraba.

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKAŘ

605 BLOOR STREET WEST

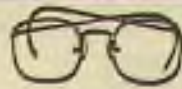
TEL.: LE. 71841

Ordnuje dle úmluvy.

spojili, aby se podporovali a vzájemně si pomáhali, spolupracovali a snad se i bránili. Stát a společnost je lidský výtvor a slouží potřebám každého jednotlivce, který je jejím členem. Jakkoliv omezení člověka individua "ve prospěch vlasti, státu, lidstva a pod." je mravně i právně opodstatněno jenom, slouží-li blahu všech ne jenom většiny.

Jakkmile toto pravidlo je překročeno, a jakmile blaho jednotlivce je podřízeno blahu společnosti a blaho společnosti blahu a potřebám většiny, skupiny, strany a pod., otevíráme Pandorinu skříňku a dříve či později dojdeme tam, kde byl Hitler, Goering a jiní diktátoři. K zločinům.

Jerusalemský soud nám připomíná právě včas, že nejsou jenom státy a organizace, společnost a lidstvo, ale že ještě žije ČLOVĚK. I když mizí v šedém davu a ztrácí se v anonymních číslech statistik, přece má svá práva. Ne proto, že mu je dala ústava, nebo odhlasoval parlament, ale protože je člověk a bez nich by nebyl člověkem.

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

H o v o r í m e č e s k ý

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

ČESKÁ CUKRÁRNA

V HAMILTONE

doporučuje

vítězské dorty

mandlové a oříškové,

české punchové dorty

a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. — JA 9-2323

Navštivte naši kavárnu!

ADVOKÁT

a VEŘEJNÝ NOTÁŘ

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Kanc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

IMPERIAL RESTAURANT

Roman Regep, Prop.

BEST COFFEE IN TOWN

216 Christina Street North

Sarnia, Ont.

ED. 7-9031

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMpire 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VEŘEJNÝ NOTÁŘ

57 Queen St. West, Toronto 1

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU

AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,

ŽIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ

VELIN INSURANCE AGENCY

DR. D. VELIN

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121

DON MILLS, ONT.

115 PLATEAU CRESCENT

PRVOTŘÍDNÍ

UZENINY A MASA

nakupujte u krajanské firmy

BLOODALE

MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOŠT FANTL

FRANK'S MOVING

provádí stěhování a veškerou i

dálkovou dopravu.

FRANTA BAZIL

LE. 2-7724.

Svčíte nám veškeré Vaše stěhování

OPRAVA CHESTERFIELDŮ

A VEŠKERÉHO ČALOUNĚNÉHO

NÁBYTKU

PAVEL ČERNÝ

LE 2-0205 do šesté hodiny večerní.

Po šesté hodině večerní LE. 3-8138.

Nakupujte u našich inserentů!

SVĚTOVÉ ZAJÍMAVOSTI

Bílý dům, sídlo amerického prezidenta, obstará denně asi 10 tisíc telefonních hovorů. Denní průměr za prezidenta Eisenhowera byl asi sedm tisíc. Ještě dnes se stane, že někdo se ptá po býv. prezidentovi Eisenhowerovi a je překvapen, že tam už není. Vedoucí úředny dokonce prozradila, že kdosi chtěl mluvit s H. S. Trumanem. Nejsou to všechno jen úřední hovory, také velký počet děj volá s tím, že chtějí mluvit s tříletou dcerkou nynějšího prezidenta.

Fordovy závody dokončily 4 roky trvající stavbu auta pro oficiální potřebu prezidenta USA. Je obrněn neprostřelitelnými pláty, má výběr tří střech, z průhledného plastiku, z černého materiálu nebo z kovu potažené ho kůží, anebo konečně beze střechy vůbec. Zadní sedadlo může být zvednuto 10 a půl palce. Má dvě vysílací stanice, jež nemohou být odposlouchány. — Starý Lincoln, dosud užívaný, který má za sebou 100,000 mil, půjde do Fordova musea. — Cena nového vozu nebyla vůbec sdělena. Je pronajímán Fordem americké vládě za 500 dolarů ročně. LU.

UPOZORNĚNÍ

Americký fond pro čs. uprchlíky vydal podrobné informace o podmínkách "Náhrady za utrpení za nacistického režimu". Naši čtenáři si mohou tyto informace vyžádat na adrese: American Fund for Czechoslovak Refugees, Possartstr. 9, München 27, West Germany, nebo American Fund for Czechoslovak Refugee Inc., 1775 Broadway, Room 430, New York 19, N. Y.

NOVÉ KOZICHY
NA MIRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ

Zboží se zárukou

Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámit, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNĚ VAM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELÁŘ: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Lístky na splátky neb za hotové

Ušetříte na nábytku,

když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo

z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,

at Yonge St.

TORONTO

(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK